

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

«Затверджую»

Директор Горлівського інституту
іноземних мов

ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет»

Є.М.Беліцька

«28» червня 2023 р.

(протокол засідання Вченої ради ГІМ № 11)

ПОЛОЖЕННЯ

про освітні програми підготовки фахівців
першого (бакалаврського), другого (магістерського) і третього
(освітньо-наукового) рівнів вищої освіти в Горлівському
інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет»

Бахмут – 2023

Укладачі:

Т. М. Марченко, заступник директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський державний педагогічний університет», доктор філологічних наук, професор;
І. О. Скляр, керівник відділу моніторингу якості вищої освіти, канд.філол.наук, доцент;
Л.В. Кокоріна, завідувач кафедри педагогіки та методики викладання, кандидат педагогічних наук, доцент;

Стейкхолдери:

Докашенко Г.П., завідувач кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський державний педагогічний університет», доктор історичних наук, професор;
Шлапаков О.С., директор бюро перекладів Alma Mater, м. Київ;
Сутковий В. Л., викладач навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 11 – багатопрофільний ліцей» Бахмутської міської ради Донецької області, Почесний працівник освіти.

Ухвалено Вченою радою Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», протокол № 11 від 28 червня 2023 р.

ЗМІСТ		
1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
1.1	Мета Положення	4
1.2	Визначення термінів та скорочень	4
2	КЛАСИФІКАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ЇХ ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	9
3	ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ І ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	14
3.1	Загальні принципи	14
3.2	Розроблення освітньої програми	15
3.3	Затвердження освітньої програми	24
3.4	Порядок відкриття і закриття освітньої програми	25
3.5	Особливості розроблення міждисциплінарних освітніх програм	26
4	ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ (УДОСКОНАЛЕННЯ) ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	28
4.1	Порядок реалізації освітньої програми	28
4.2	Управління освітньою програмою	28
4.3	Моніторинг освітньої програми	29
4.4	Основні критерії забезпечення якості освітніх програм	30
5	ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	33
6	ДОДАТКИ	35

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Мета Положення.

Це Положення є нормативним документом Горлівського інституту іноземних мов:

- визначає систему розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу, перегляду та закриття освітніх програм для провадження освітньої діяльності на рівнях вищої освіти в межах ліцензії у сфері вищої освіти в Горлівському інституті іноземних ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (далі – Інститут);

- розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про систему професійних кваліфікацій», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365), Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519), Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), Положення про акредитацію освітніх програм, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 року № 977 та інших нормативно-правових актів;

- ґрунтується на таких матеріалах: Довідник користувача ЄКТС (ред. 2015 р.), Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (2015 р.), Загальна Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (редакція 2018 р.), Європейська рамка кваліфікацій для навчання впродовж життя (European Qualifications Framework for lifelong learning (EQF LLL / EQF) (оновлена редакція від 22 травня 2017 р.), Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, «Національний освітній глосарій: вища освіта», Рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (2019 р.)

- ураховує досвід закладів вищої освіти у використанні рамок кваліфікацій і застосуванні принципів ЄКТС в академічній практиці;

- призначено для педагогічних та науково-педагогічних працівників Інституту, здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського) і третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти.

1.2. Визначення термінів та скорочень.

У цьому Положенні терміни та скорочення вживаються в такому значенні:

Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження науково-педагогічної, наукової

та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень.

Акредитація – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності Інституту за цією програмою на предмет відповідності Стандарту вищої освіти, спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання.

Атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Галузь знань – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти широка предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей

Гарант освітньої програми – науково-педагогічний та/або науковий працівник, який працює в Інституті за основним місцем роботи, має кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю. Призначається із групи забезпечення спеціальності.

Науково-педагогічний та/або науковий працівник може виступати гарантом лише однієї освітньої програми, а також може бути/не бути одночасно її керівником чи завідувачем кафедри. Гарант освітньої програми за своїми функціональними обов'язками відповідає за реалізацію освітньої програми на всіх її етапах та під час проведення акредитації, яка здійснюється за вимогами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Гарант освітньої програми на першому (бакалаврському рівні) повинен мати: науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю; стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 5 років.

Гарант освітньої програми на другому (магістерському рівні) повинен мати: науковий ступінь та вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю; стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років.

Гарант освітньої програми на третьому рівні (доктор філософії) повинен мати: науковий ступінь доктора наук та вчене звання (доцент, професор) за відповідною або спорідненою спеціальністю; стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років.

Робоча (проектна) група – утворюється зі складу науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників, які працюють за основним місцем роботи в Інституті та у межах відповідної галузі знань мають кваліфікацію відповідно до спеціальності. До складу групи також можуть бути включені різні групи стейкхолдерів. Робоча (проектна) група визначається наказом директора Інституту. Очолює групу один із її членів. Група бере участь у процедурах розробки, затвердження, моніторингу, перегляду та самооцінювання освітніх програм.

Група забезпечення – утворюється зі складу науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників, які працюють за основним місцем роботи в Інституті, мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі, відповідають кваліфікаційним вимогам, визначених Ліцензійними умовами. Гарант освітньої програми очолює групу забезпечення.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначені навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

ЄДЕБО – Єдина державна електронна база з питань освіти.

Забезпечення якості освіти – сукупність процедур, що застосовуються на інституційному (внутрішньому) та національному і міжнародному (зовнішньому) рівнях для якісної реалізації освітніх програм і присудження кваліфікацій.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту:

освітня кваліфікація – визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) - це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом.

Кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня.

Компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей.

▪ інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

▪ загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої

професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку;

- спеціальні (фахові, предметні) компетентності – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни – навчально-методичний документ, складовими частинами якого є навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів, комплексні контрольні роботи, завдання післятестаційного моніторингу набутих результатів навчання навчальної дисципліни

Контроль якості вищої освіти – процес оцінювання якості вищої освіти, який сфокусований на вимірюванні якості вищого навчального закладу або освітньої програми. Включає певний набір методів, процедур, інструментів, що розроблені та використовуються для визначення відповідності реальної якості встановленим стандартам.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Національна рамка кваліфікацій (НРК) – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519).

Освітній компонент (одиниця освітньої програми) – змістовна навчальна складова освітньої програми як автономний, офіційно структурований навчальний досвід, що повинен мати послідовний чіткий набір результатів навчання, визначені види навчальної діяльності згідно з часом, виділеним в рамках освітньої програми, та відповідні критерії оцінювання.

Освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у закладі вищої освіти (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, спрямована на

організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу.

Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) **програма** – освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів. Програмні результати навчання за освітньою програмою відображаються в профілі освітньої програми; результати навчання за освітніми компонентами професійної програми відображаються в навчальних програмах дисциплін, практик та інших компонентів освітньої програми.

Рівні вищої освіти – завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми, сукупністю компетентностей, які визначені, як правило, стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій. Підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітніми програмами на таких рівнях вищої освіти: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень; другий (магістерський) рівень; третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень.

Перший (бакалаврський) рівень – відповідає шостому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю;

другий (магістерський) рівень – сьомому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності;

третій (освітньо-науковий) рівень – відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та

практичне значення;

науковий рівень – відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає набуття компетентностей з розроблення і впровадження методології та методики дослідницької роботи, створення нових системоутворюючих знань та/або прогресивних технологій, розв'язання важливої наукової або прикладної проблеми, яка має загальнонаціональне або світове значення.

Система забезпечення якості вищої освіти складається з: 1) системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості); 2) системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти; 3) системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

Спеціальність – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається Інститутом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої освіти (формальна спеціалізація).

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

Інші терміни вживаються у значенні, визначеному Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та іншими нормативно-правовими актами.

2. КЛАСИФІКАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ЇХ ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Кожна освітня програма (далі – ОП) відноситься до одного з рівнів вищої освіти і спеціальності. В рамках однієї спеціальності Інститутом можуть реалізовуватися кілька окремих ОП за різними спеціалізаціями.

Окрему ОП можуть спільно реалізувати кілька випускових кафедр.

Окрема ОП має навчальний план, у тому числі графік навчального процесу, у т.ч. з врахуванням особливостей форм здобуття освіти.

Навчання за ОП провадиться у очній (денна, вечірня) та/або заочній (дистанційній) формах. Можливе впровадження і комбінованої (очної та заочної (з елементами дистанційної)) форми здобуття освіти.

Прийняття або зміна освітнього стандарту є підставою для розробки нової ОП або перегляду наявної ОП.

Окрема ОП має гаранта.

Види основних освітніх програм

ОП можуть відноситися до різних видів:

за видом освітньої діяльності: програми вищої освіти, програми післядипломної освіти, сертифікатні програми (задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб);

- за рівнем вищої освіти освітні програми поділяються на програми молодшого бакалаврату, програми бакалаврату, програми магістратури, програми аспірантури;

- за спрямованістю освітня програма може бути загального профілю – за спеціальністю, профільною спеціалізованою (має особливості у наборі програмних фахових компетентностей та певну спеціалізацію) – за формальною спеціалізацією;

- за визнанням відповідності певним нормам якості освітні програми можуть бути акредитованими (що мають державну, громадську, професійно-громадську акредитації – одну або кілька), сертифікованими (мають сертифікати відповідності різних українських, іноземних і / або міжнародних професійних організацій і сертифікаційних центрів), що мають внутрішні документи визнання і / або оцінки якості (наприклад, висновок міжнародної або української незалежної експертизи, висновки наглядових і керуючих рад тощо);

- за вимогами до вступників освітні програми можуть бути такими, що не мають особливих вимог до змісту попередньої освіти і / або спеціального досвіду вступників і кваліфікаційними (які вимагають наявності певного освітнього або професійного досвіду);

- за ступенем відповідності ОП завданням навчання осіб з обмеженими можливостями здоров'я освітні програми можуть бути адаптованими (приспособованими для навчання осіб з обмеженими можливостями здоров'я з урахуванням особливостей їх психофізичного розвитку, індивідуальних можливостей і при необхідності забезпечують корекцію порушень розвитку і соціальну адаптацію зазначених осіб) і неадаптованими;

- за рівнем використання дистанційних освітніх технологій при реалізації програми освітні програми поділяються на ОП без застосування дистанційних освітніх технологій (аудиторне навчання), ОП із частковим застосуванням дистанційних технологій (змішане навчання), і ОП, що реалізуються виключно з використанням дистанційних освітніх технологій (дистанційне навчання);

Особливості освітніх програм, що не відносяться до освітніх програм вищої освіти (програми післядипломної освіти, сертифікатних програм) регламентуються окремими положеннями.

Портфоліо освітньої програми

Процес розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду ОП документується в **портфоліо освітньої програми** – зібранні усіх матеріалів, напрацьованих проектною групою ОП. Перелік складових такого портфоліо визначається гарантом ОП.

До портфоліо ОП обов'язково включаються:

- освітня програма та додатки до неї;
- відомості за формами, передбаченими відповідними додатками до

Ліцензійних умов.

Крім того, до складу портфоліо модуть також входити інші документи, напрацьовані робочою (проектною) групою (довідки, аналітичні звіти, таблиці, опитувальні листи тощо).

Структура освітньої програми:

- профіль освітньої програми (Додаток 1 до цього Положення),
- перелік освітніх компонент ОП (Додаток 2 до цього Положення),
- матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (Додаток 3 до цього Положення),
- матриця забезпечення програмних результатів (ПРН) навчання відповідним компонентам ОП (Додаток 4 до цього Положення),
- навчальний план;
- робочі програми навчальних дисциплін;
- комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін;
- програми практики;
- програми атестації;

Характеристика складових ОП та її додатків

Профіль програми.

Профіль ОП визначає характерні риси освітньої програми, місце освітньої програми в освітньому просторі, з метою полегшення її розуміння зацікавленими сторонами: вступниками, здобувачами вищої освіти, роботодавцями, дослідниками, викладачами, випускниками, професіоналами, керівниками закладів вищої освіти (наукових установ), агенціям забезпечення якості, органам ліцензування та акредитації тощо.

Дані профілю ОП є частиною Інформаційного пакету Інституту, на їх основі формується пункт 4.2 Додатку до диплома європейського зразка.

Профіль програми включає такі елементи (Додаток 1 до цього Положення):

- титул;
- лист узгодження ОП;
- передмова:
  - розробники програми;
  - затвердження програми випусковими кафедрами, Вченою радою факультету, Вченою радою Інституту, Вченою радою ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;
  - інформація про узгодження із зацікавленими сторонами;
- загальна характеристика:
  - повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу;
  - ступінь, що присвоюється;
  - назва галузі знань;
  - назва спеціальності;
  - офіційна назва програми;
  - орієнтація програми та назва кваліфікації;
  - тип диплому та обсяг програми;
  - основний фокус програми та спеціалізації;

- форми здобуття освіти;
- кваліфікація освітня, що присвоюється;
- кваліфікація в дипломі;
- акредитація;
- цикл/рівень вищої освіти;
- передумови;
- мова(и) викладання;
- мета освітньої програми;
- придатність до працевлаштування;
- подальше навчання (академічні права);
- навчальне середовище:
  - викладання та навчання;
  - оцінювання;
  - форми атестації здобувачів вищої освіти;
- програмні компетентності - інтегральна компетентність, загальні та спеціальні (фахові) компетентності;
- програмні результати навчання:
- ресурсне забезпечення реалізації програми;
  - характеристика кадрового забезпечення;
  - характеристика матеріально-технічного забезпечення;
  - характеристика навчально-методичного забезпечення;
  - характеристика інформаційного забезпечення;
- основні компоненти освітньої програми;
- академічна мобільність;
  - національна кредитна мобільність;
  - міжнародна кредитна мобільність;
  - навчання іноземних здобувачів вищої освіти;

Перелік освітніх компонент ОП (перелік навчальних дисциплін) відображає розподіл ОП на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення, які можуть складатися з одного або кількох модулів, інших типів складових навчального курсу, навчальної та виробничої практики, дослідницьких проєктів та інших відповідних навчальних заходів. Перелік включає назви навчальних дисциплін за циклами, дисциплін за вільним вибором здобувача вищої освіти, практик, курсових і кваліфікаційних робіт та їх обсяг у кредитах ЄКТС із зазначенням форм підсумкового контролю (Додаток 2 до цього Положення).

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП є відображенням структурно-логічних зв'язків між програмними компетентностями і запланованими компонентами – обов'язковими та вибірковими освітньої програми (Додаток 3 до цього Положення).

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньої програми є відображенням структурно-логічних зв'язків між програмними результатами навчання та освітніми компонентами ОП (Додаток 4 до цього Положення).

Навчальний план є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу за освітньою програмою. Навчальний план визначає перелік та обсяг навчальних

дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю здобувачів вищої освіти. У навчальному плані виділяється обсяг роботи здобувачів вищої освіти у взаємодії з викладачем (за видами навчальних занять) і самостійної роботи здобувачів вищої освіти в академічних годинах. Для кожної дисципліни (модуля) і практики вказується форма поточного і підсумкового контролю.

Навчально-методичне забезпечення ОП

Методичне забезпечення навчальних дисциплін є обов'язковим для всіх дисциплін, передбачених навчальним планом, воно розробляється, затверджується, оновлюється і оприлюднюється згідно з нормативними актами МОН в цій сфері.

Програми практик розробляються і затверджуються згідно з чинними нормативними актами МОН в цій сфері.

Програми підсумкового контролю та атестації здобувачів вищої освіти розкривають зміст і форми організації всіх видів підсумкових комплексних випробувань випускників ОП, що дозволяють встановити відповідність засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти. Ці програми розробляються і затверджуються відповідно до діючих нормативних актів МОН в цій сфері.

Документи і матеріали, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу

До документів і матеріалів, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу відносяться: Положення про організацію освітнього процесу в Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет», а також інші нормативні та методичні документи Інституту, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу.

Інші документи портфоліо

Інші документи портфоліо ОП (за їх наявності) групуються в такі підрозділи:

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення ОП.

В цей розділ включаються навчально-методичні матеріали і рекомендації, що описують умови і особливості застосовуваних в рамках ОП освітніх технологій і вимоги до здобувачів вищої освіти і викладачів програми в рамках окремих видів навчальної діяльності, наприклад:

- методичні рекомендації по курсовим роботам, практикам;
- методичні рекомендації з підготовки кваліфікаційної роботи;
- навчально-методичні матеріали з окремих дисциплін (модулів);
- правила оформлення і критерії оцінювання різних видів навчальних і контрольних робіт;
- інші документи загальноінститутського / факультетського / кафедрального рівня.

Кадрове забезпечення ОП.

В цей розділ включаються відомості про викладачів програми і

науковців, що беруть участь в реалізації ОП. Відомості надаються у вигляді аналітичних матеріалів (сукупно за всіма викладачами програми, із зазначенням даних про їх профільну освіту, вчені ступені і звання, наукову роботу, статус по відношенню до Інституту (штатний працівник / сумісник) і т.п.). Також зазначаються відомості про провідних вітчизняних і зарубіжних вчених і фахівців-практиків зі сфери виробництва і науки, які залучаються до реалізації конкретної ОП.

Матеріально-технічні та інформаційні умови реалізації ОП.

В цьому розділі подаються відомості про матеріально-технічні умови реалізації ОП, включаючи:

- наявність спеціалізованих лабораторій і кабінетів, ресурсних центрів;
- можливості проживання в гуртожитку;
- наявність бібліотеки;
- доступ до мережі Internet;
- наявність спортивних об'єктів;
- наявність пунктів харчування;

3. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ І ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Загальні принципи

Студентоцентрованість освітніх програм. Студентоцентроване навчання – нова освітня парадигма, яка формулює навчання, орієнтоване на вихід (output – oriented study programme) та на результати (result-based education), основою якого є компетентнісний підхід (competence-based approach) як підхід до визначення результатів навчання, що базується на їх описі в термінах компетентностей.

Відкритий діалог та участь. Студентоцентрований підхід потребує відкритого діалогу та наявності зворотного зв'язку між здобувачами вищої освіти, викладачами та відповідними адміністраторами, за допомогою яких можна сформулювати та обговорити їхні потреби і прагнення. Усі зацікавлені сторони повинні бути залучені до конструктивного обговорення щодо розроблення та реалізації освітньої програми. Представники здобувачів вищої освіти повинні брати участь у таких дискусіях з повним правом голосу.

Прозорість і надійність полягає у забезпеченні сучасної та якісної інформації про освітню програму, а також про її окремі освітні компоненти. Повинен бути забезпечений точний опис освітньої програми, а саме всіх деталей: структури, компонентів, результатів навчання, навантаження, підходів до навчання та викладання, методів і критеріїв оцінювання.

Узгодженість. Академічний персонал (робоча (проектна) група та група забезпечення освітньої діяльності за ОП), відповідальний за реалізацію програми та її компонентів, повинен забезпечити узгодженість між результатами навчання, зазначеними у програмі, навчальною та

викладацькою діяльністю, процедурами оцінювання. Це передбачуване співвідношення між результатами навчання, навчальною діяльністю та оцінюванням є необхідною вимогою для освітніх програм.

Гнучкість. Гнучка структура програми необхідна для надання вибору здобувачам вищої освіти і задоволення різних потреб, наприклад, має бути надана можливість для розвитку індивідуальних траєкторій навчання, запропоновані вибіркові заходи. Гнучка організація діяльності з навчання, викладання та оцінювання, із забезпеченням гнучкості в розкладі та більших можливостей для самостійного навчання, потрібна для адаптації різних стилів навчання.

Відповідне оцінювання освітніх досягнень. Результати навчання повинні бути досяжними.

Методи оцінювання охоплюють увесь спектр письмових, усних і практичних тестів/екзаменів, проєктів і портфоліо, що використовуються для оцінювання прогресу здобувача вищої освіти і встановлення факту досягнення результатів навчання за освітнім компонентом або модулем, тоді як критеріями оцінювання є опис того, що очікувано здобувач вищої освіти повинен зробити, щоб довести, що результату навчання досягнуто.

Методи оцінювання та критерії, вибрані для освітнього компонента, повинні бути узгоджені з результатами навчання, визначеними для нього, і зі здійсненими навчальними заходами.

3.2. Розроблення освітньої програми

Нова ОП розробляється на основі освітніх стандартів і з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній області (при наявності останніх).

Розроблення нової ОП включає такі етапи:

- створення проєктної групи та призначення гаранта освітньої програми;
- аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів;
- визначення профілю ОП;
- визначення освітнього змісту ОП та розроблення навчального плану;
- розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення.

Створення проєктної групи та призначення гаранта освітньої програми (I етап)

Нова освітня програма розробляється за ініціативою керівництва Інституту, факультету, кафедри, або ініціативної групи з числа науково-педагогічних працівників і науковців (далі – ініціатори). Розробці нової ОП передуює порівняльний аналіз ініціаторами освітніх програм аналогічного спрямування, що діють в провідних зарубіжних і вітчизняних закладах вищої освіти: їх тривалості, складу навчальних дисциплін, рівня викладання та ін.

Розроблення, моніторинг та перегляд кожної освітньої програми здійснюється робочими (проєктними) групами) (далі – проєктна група).

Проєктні групи є учасниками системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Інституту на рівні факультету, кафедри, формуються

окремо за кожною освітньою програмою на період розроблення, моніторингу та перегляду освітньої програми, проведення процедур зовнішнього оцінювання освітніх програм (ліцензування, акредитація), або самооцінювання, інших процедур, які потребують перегляду освітніх програм.

Проектна група щодо кожної освітньої програми створюється наказом директора за поданням декана відповідного факультету, заступника директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи (для третього рівня вищої освіти) на підставі пропозицій випускової (-их) кафедри (-р), при цьому повинна бути дотримана ліцензійна умова щодо наявності у складі проектної групи:

- для початкового рівня вищої освіти (короткий цикл): трьох осіб, з них одна особа, що має науковий ступінь або вчене звання;
- для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: трьох осіб, що мають науковий ступінь та/або вчене звання;
- для другого (магістерського) рівня вищої освіти: трьох осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор;
- для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти: трьох осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше двох докторів наук.

Одна й та ж сама особа може бути членом декількох проектних груп освітніх програм з однієї спеціальності в Горлівському інституті іноземних мов. Член проектної групи не може входити до жодної проектної групи іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі.

З метою узгодження підходів щодо освітніх програм рекомендується до складу проектних груп включати завідувачів випускових кафедр факультету. З метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду освітніх програм зацікавлених сторін рекомендується залучати до діяльності проектної групи представників роботодавців, органів студентського самоврядування (для ОП третього рівня вищої освіти – Ради молодих вчених), професіоналів тощо.

Очолює проектну групу її керівник (гарант освітньої програми) – науково- педагогічний або науковий працівник, який працює у ГПМ за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж науково- педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років для освітньо-наукового ступеня доктора філософії і ступеня магістра, та 5 років для освітніх ступенів бакалавра та молодшого бакалавра.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) не може в поточному навчальному році одночасно керувати іншими проектними групами, за винятком керівництва проектними групами за різними рівнями вищої освіти в межах однієї спеціальності в Горлівському інституті іноземних мов.

Дострокове припинення роботи і призначення нового гаранта освітньої програми і членів проектної групи здійснюється на підставі наказу директора Інституту.

Проектна група діє під безпосереднім керівництвом гаранта освітньої програми. Якщо освітня програма розробляється вперше одним із навчальних підрозділів Інституту, в той час як в інших підрозділах вже є аналогічні освітні програми необхідно узгодити навчальні плани нової та існуючих ОП з метою забезпечити можливість внутрішньоінститутської мобільності здобувачів вищої освіти і викладачів.

Проектні групи виконують такі завдання:

- встановлюють актуальність освітньої програми;
- формують профіль програми;
- визначають форми навчання та форми організації освітнього процесу;
- обирають вид ОП;
- визначають освітні компоненти, розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною програмою, з врахуванням рекомендацій навчального відділу та науково- методичної ради Інституту;
- дають завдання випусковим та іншим кафедрам Інституту на розроблення навчально-методичного забезпечення ОП;
- здійснюють аналіз відповідності ОП Ліцензійним умовам;
- узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої освітньої програми;
- беруть участь у моніторингу ОП (узагальнюються пропозиції та рекомендації, здійснюють самообстеження та самооцінювання) та періодичному перегляді ОП;
- спільно з структурним відділом Інституту, який забезпечує ліцензування та акредитацію, супроводжують процедури зовнішнього оцінювання ОП (ліцензування, акредитація);
- спільно з навчальним відділом забезпечують внесення відомостей щодо освітніх програм та навчальних планів до ЄДЕБО;
- здійснюють контроль за реалізацією ОП викладачами програми та кафедрами Інституту.

За запитом проектної групи відповідні служби Інституту зобов'язані надати у визначений гарантом ОП строк відомості, необхідні для розроблення ОП.

Координацію діяльності усіх проектних груп Інституту здійснює заступник директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи.

Координацію усіх проектних груп Інституту здійснюють у частині:

- розроблення та перегляду освітніх програм та навчальних планів – заступник директора з науково-педагогічної та навчально- методичної роботи;
- розроблення та затвердження програм освітніх компонентів ОП – голова науково-методичної ради;
- супроводження процедур зовнішнього оцінювання освітніх програм

– керівник структурного підрозділу Інституту, відповідальний за ліцензування та акредитацію;

Аналіз актуальності освітньої програми та оцінювання достатності наявних ресурсів (II етап)

Аналіз актуальності освітньої програми полягає у встановленні суспільної потреби в освітній програмі, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами вищої освіти, випускниками Інституту, роботодавцями, науковою спільнотою, професіоналами тощо), з'ясуванні виконання основних умов запровадження освітньої програми.

Проектна група повинна провести аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому нової освітньої програми, а також аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОП, і можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників освітньої програми. При аналізі ринку праці і при визначенні найбільш затребуваних компетентностей має бути врахована думка тих роботодавців, які є ключовими для розроблюваної освітньої програми.

Проектна група, виходячи з прогнозованої структури освітньої програми, з врахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами Інституту здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

Визначення профілю освітньої програми (III етап)

Профіль програми складається проектною групою, як короткий документ, створений для представлення в усталеній формі основної інформації про освітню програму.

Визначення профілю освітньої програми полягає, насамперед, у визначенні **мети** програми (до двох речень), **загальних та фахових програмних компетентностей**, які повинні бути досягнуті у результаті навчання за програмою, **кінцевих (програмних) результатів навчання** з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів вищої освіти та встановлення необхідного обсягу програми у кредитах ЄКТС.

При формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання слід забезпечити активну роль в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця представників ринку праці.

Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні (фахові)) – загалом від 10 до 15 найважливіших компетентностей, визначають специфіку програми. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника.

Основою для формулювання програмних компетентностей освітньої програми є перелік компетентностей державного Стандарту вищої освіти за даною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (не більше 2-3) компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (цільовий запит роботодавців).

Інтегральні та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій і описані за кваліфікаційними рівнями (6 – короткий цикл, 7 – бакалаврський, 8 – магістерський, 9 – докторський).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності, як правило, поділяються на три види: знання і розуміння в предметній області, когнітивні уміння та навички в предметній області, практичні навички в предметній області. Бажано наводити коментар кожної із компетентностей. Можлива додаткова внутрішня класифікація компетентностей. У випадку запланованої неформальної спеціалізації доцільно представляти, як окремі, набори відповідних компетентностей.

Набір фахових компетентностей повинен відповідати визначеному рівню освітньої програми та кваліфікаційному рівню НКР.

Програмні результати навчання – узгоджений набір 15-25 тверджень, які виражають, що здобувач вищої освіти повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми. Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів вищої освіти за освітньою програмою певного рівня.

Програмні результати навчання повинні корелюватися з визначеним переліком загальних і фахових компетентностей.

Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

- корисність – повинні сприйматися як такі, що відповідають рівню вищої освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;

- конкретність – забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти;

- стандартизованість – визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач вищої освіти;

- відповідність – відповідати кваліфікаційним вимогам, бути пов'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій;

- об'єктивність – сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;

- досяжність – реалістичними з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

При розробленні програмних результатів навчання варто врахувати, що:

- результати навчання характеризують те, що здобувач вищої освіти повинен продемонструвати після успішного завершення освітньої програми (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);

- повний набір програмних результатів навчання виражає характерні особливості даної програми; якщо серед них є результати, характерні також і для інших ОП, їх доцільно виділити окремо;

Формулювання програмних результатів супроводжується виробленням чітких критеріїв оцінювання сформульованого результату.

Кореляція результатів навчання програмним компетентностям перевіряється за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання освітньої програми (Додаток 3).

Визначення змісту освітньої програми та розроблення навчального плану (IV етап)

Визначення змісту освітньої програми охоплює такі етапи:

1) складання переліку освітніх компонентів ОП:

- вирішення питання щодо модуляризації освітньої програми;
- визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля;
- визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;
- перевірка охоплення ключових загальних та фахових компетентностей.

2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;

3) розроблення навчальних програм дисциплін.

Складання переліку освітніх компонентів ОП.

На підставі програмних компетентностей та програмних результатів навчання проєктна група визначає:

- загальний бюджет часу – обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення вказаних результатів, який необхідно розподілити;

- здійснює структурування результатів навчання шляхом визначення освітніх компонентів (модулів або навчальних дисциплін, інших типів складових навчального курсу, практики, дослідницьких проєктів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) з відповідними стратегіями і критеріями оцінювання для досягнення вказаних результатів та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення цих результатів.

Вирішення питання про модуляризацію освітньої програми.

При призначенні кредитів освітнім компонентам програми слід віддавати перевагу *стандартизованому підходу* (модуляризації ОП), коли обсяг кожного компонента є стандартним або кратним (модуль) на відміну від *індивідуального підходу*, коли обсяг кредитів ЄКТС для освітнього компонента є довільним і залежить від переліку та складності результатів навчання, опису прогнозованої навчальної діяльності, оцінки навантаження, обговорення викладацьким складом. Визначення кількості кредитів для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання.

Інституційний базовий кредитний показник з мінімальною кількістю кредитів для освітнього компонента складає 3 кредити ЄКТС.

Кількість освітніх компонентів на навчальний рік не має перевищувати шістнадцять. Проєктним групам слід запобігати надмірній фрагментації освітніх компонентів (однак слід враховувати, що занадто великі компоненти ускладнюють мобільність). Слід стандартизувати освітні компоненти з метою гнучкості, мобільності, формування

міждисциплінарних траєкторій навчання.

Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля (освітнього компонента).

Виходячи з програмних компетентностей та програмних результатів навчання, проєктна група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного модуля (освітньої компоненти).

Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання.

Проєктна група має погодити спосіб якнайкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Перевірка охоплення ключових загальних та фахових компетентностей.

Проєктна група повинна перевірити розвиток ключових загальних і фахових компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та фахові компетентності покриваються модулями/одинацями освітньої програми.

Проєктні групи повинні здійснити узгодження результатів навчання та програмних компетентностей: узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;

- узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;

- узгодження програмних результатів навчання зі стандартами вищої освіти;

- узгодження результатів навчання модуля (навчальної дисципліни) з програмними результатами навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам освітньої програми);

- узгодження модульних (дисциплінарних) результатів навчання з програмними компетентностями (Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми);

- узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання у зв'язку з визначенням стратегій викладання для досягнення бажаних результатів навчання;

- узгодження методів оцінювання відповідно з модульними (дисциплінарними) та програмними результатами навчання.

Результати структурування освітньої програми викладаються в переліку освітніх компонентів (Додаток 2).

Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану.

При розробленні проєкту навчального плану необхідно звертати увагу на збалансованість ОП щодо програмних навчальних результатів, відповідність змісту ОП актуальним вимогам тієї галузі освіти і професійної сфери, в рамках яких позиціонується нова ОП.

Проєктна група повинна забезпечити в проєкті навчального плану можливості організації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти та академічної мобільності.

На підставі профілю освітньої програми та переліку освітніх компонентів ОП проєктна група розробляє навчальний план для відповідної ОП.

У навчальних планах навчальні дисципліни розподіляються таким чином:

- обов'язкові – їх перелік, обсяги та форми атестації можуть визначатися рішеннями Вченої ради Інституту;

- вибіркові – 25 % загального обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти (їх перелік, форми вивчення (аудиторна чи самостійна) та атестації визначаються проєктними групами, рекомендуються науково-методичною радою Інституту та затверджуються Вченою радою Інституту).

Навчальним планом у кожному семестрі передбачається, як правило: до шести екзаменів або заліків та виконання не більше однієї курсової роботи.

Розподіл годин між різними видами робіт (лекціями, практичними та семінарськими заняттями) в межах кредитів, визначених ОП для вивчення кожної навчальної дисципліни, встановлюється за пропозицією випускової кафедри. При цьому необхідно враховувати, що обсяг аудиторної роботи встановлюється в межах від 1/3 до 2/3 вартості 1 кредиту ЄКТС (від 10 до 15 годин), залишок відводиться для самостійної роботи здобувача вищої освіти.

Органи студентського самоврядування можуть подавати пропозиції та зауваження щодо змісту навчальних планів.

Проєкти навчальних планів погоджуються з керівником навчально-методичного відділу, заступником директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи та директором Інституту.

При проєктуванні кадрового забезпечення нової освітньої програми проєктна група повинна узгодити свої пропозиції щодо складу викладачів програми для дисциплін, включених в проєкт навчального плану, з кафедрами, на яких працюють такі викладачі.

Розроблення програм навчальних дисциплін.

Програми навчальних дисциплін за завданнями проєктних груп розробляються кафедрами згідно з вимогами відповідних освітніх програм.

Органи студентського самоврядування можуть подавати пропозиції та зауваження щодо змісту програм навчальних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни розробляється на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вноситись зміни.

З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків навчальні програми розглядаються та затверджуються науково-методичною радою Інституту.

На підставі робочої програми навчальної дисципліни кафедрами розробляються комплекси навчально-методичного забезпечення.

Розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення (V етап)

За забезпечення якості ОП несуть відповідальність викладачі програми, які її реалізують, а також проєктна група. З метою контролю та

вдосконаленням якості освітніх програм проводяться різні процедури оцінювання і визнання якості ОП: внутрішні та зовнішні.

Основні процедури зовнішнього оцінювання

Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОП є:

- акредитація (державна, громадська, професійно-громадська);
- сертифікація освітніх програм – процедура встановлення відповідності якісних характеристик освітніх програм певним стандартам якості організації, що сертифікує;
- міжнародна експертиза освітніх програм – процедура оцінювання якості ОП визнаними і авторитетними міжнародними експертами в тій науково-освітній галузі, в якій реалізується така ОП;
- експертиза окремих елементів освітньої програми – процедура оцінювання якості окремих елементів ОП визнаними і авторитетними експертами в обраній галузі експертизи; об'єктами такої експертизи можуть бути навчальні плани, програми навчальних дисциплін, організація практик, організація дослідницької та / або проєктної роботи, результати навчання і рівень досягнення їх випускниками і здобувачами вищої освіти, якість підготовки випускників з точки зору ринку праці тощо.

Для всіх ОП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки випускників і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників ОП. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо); організація процедур такої експертизи здійснюється відділом моніторингу якості вищої освіти.

Основні процедури внутрішньої оцінки

Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОП є:

- **Самоаналіз** освітньої програми, який може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду, міжнародної експертизи), так і з ініціативи гаранта ОП, з метою планових процедур контролю якості. Залежно від цілей проведення самообстеження визначаються процедури і терміни його проведення. За рішенням декана факультету (директору Інституту) для проведення самообстеження ОП і підготовки звіту призначається комісія (у складі 3-5 осіб з числа НПП факультету, що реалізує таку ОП); бажане залучення до проведення самообстеження ОП представників ключових роботодавців, здобувачів вищої освіти, викладачів програми і (по можливості) її випускників. Самообстеження може проводитися проєктною групою за рішенням гаранта освітньої програми. Результати проведеного самообстеження оформляються у формі звіту про результати самообстеження і затверджуються на засіданні науково-методичної ради Інституту. Звіт про результати самообстеження ОП готується членами комісії з самообстеження і узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками; звіт повинен містити висновки про якість ОП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, при

необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОП, модернізації ОП і / або прийняття інших управлінських рішень.

Внесення в ОП змін, що відносяться до компетенції Вченої ради Інституту, затверджується на засіданні Вченої ради Інституту на підставі рекомендацій, прийнятих гарантом освітньої програми.

Внутрішній аудит освітньої програми – процедури перевірки якості різних елементів документального забезпечення освітніх програм з боку факультету / Інституту. Предметами внутрішнього аудиту можуть бути готовність освітньої програми до процедур зовнішнього оцінювання; якість різних документів в рамках ОП (наприклад, програм навчальних дисциплін, робочих навчальних планів, програм практик і т.п.); наявність і повнота необхідної документації в рамках ОП і т.д.

Адміністративні перевірки – процедури перевірки якості здійснення основних робочих процесів в рамках реалізації освітньої програми з метою встановлення їх відповідності існуючим вимогам і нормам; наприклад, предметом адміністративної перевірки можуть бути діяльність проектної групи ОП, реалізація окремих елементів (навчальних дисциплін, практик, проектної діяльності) в рамках ОП, взаємодія окремих викладачів програми із здобувачами вищої освіти, діяльність гаранта ОП і т.д. Перевірки можуть проводитися в межах компетенції науково-методичною радою, навчальним відділом Інституту; керівником факультету (Інституту) або гарантом ОП. Адміністративні перевірки можуть бути плановими (про їх проведення зацікавлені особи повідомляються заздалегідь) і позаплановими.

Непрямі форми оцінювання та визнання якості ОП

Непрямими формами оцінювання та визнання якості ОП є різні процедури і форми оцінювання якості підготовки випускників і здобувачів вищої освіти за ОП.

До них відносяться:

- професійна сертифікація випускників ОП;
- проходження незалежних випробувань / складання зовнішніх іспитів за різними елементами ОП здобувачами вищої освіти і / або випускниками (наприклад, міжнародні мовні іспити різних форматів, загальноукраїнські інтернет-іспити, дистанційні та очні олімпіади тощо);
- участь в професійних і наукових конкурсах, конференціях (в т.ч. з офіційною публікацією результатів), отримання наукових і професійних премій здобувачами вищої освіти та випускниками ОП;
- дослідження кар'єрних траєкторій і працевлаштування випускників і т.д.

3.3. Затвердження освітньої програми

Всі нові освітні програми мають єдиний порядок затвердження, що включає їх послідовний розгляд.

Проектна група

- повинна здійснити перевірку збалансованості та реалістичності програми:

- перевірити, чи завершена програма збалансована, тобто, чи прикладені зусилля вартують компетентностей, які мають бути досягнуті;
- перевірити, чи кредити присвоєні раціонально, чи студенти здатні завершити окремі дисципліни та всю освітню програму, вклавшись у визначений час.

Крім того, проектна група повинна перевірити повноту документального забезпечення ОП та відповідність освітньої програми Ліцензійним умовам.

Позитивне рішення проектної групи є підставою для внесення матеріалів на засідання випускової кафедри (спільне засідання випускових кафедр).

Випускова кафедра.

Позитивне рішення випускової кафедри (випускових кафедр) є підставою для передачі матеріалів до Ради відповідного факультету.

Рада факультету, який планує до відкриття нової програми.

Позитивне рішення ради відповідного факультету є підставою для передачі матеріалів на розгляд науково-методичної ради.

Науково-методичною радою Інституту

Науково-методична рада Інституту оцінює відповідність нової освітньої програми всім вимогам, що пред'являються до освітніх програм Інституту.

Висновок науково-методичної ради є рекомендаційним для Вченої ради Інституту.

Вченою радою Інституту.

Освітня програма виноситься на обговорення Вченої ради Інституту гарантом освітньої програми.

Вчена рада ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

За результатами розгляду освітньої програми Вчена рада Університету може прийняти рішення про її затвердження, направлення на доопрацювання або про відмову у затвердженні освітньої програми.

Навчальний план затверджується рішенням Вченої ради Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету. Підпис ректора (першого проректора) скріплюється печаткою університету.

3.4. Порядок відкриття і закриття освітньої програми

Набір вступників на освітні програми ведеться приймальною комісією Інституту централізовано згідно Правил прийому до Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Освітня програма може бути включена до Правил прийому і на неї може бути оголошений набір тільки за умови її затвердження і наявності спеціальності, в рамках якої відкривається ця ОП, в ліцензії Університету на здійснення освітньої діяльності.

Якщо на освітню програму не здійснено набір вступників у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то проектна група може в подальшому:

- відмовитися від її реалізації, в порядку, встановленому п. 3.4. цього Положення,

- провести модернізацію ОП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, подати план і матеріали модернізації Вченій раді Інституту.

Освітня програма може бути виключена з переліку ОП, що реалізуються Інститутом:

- з ініціативи факультету;
- з ініціативи Інституту (приймальна комісія) в разі відсутності набору вступників на ОП протягом 2 років;
- в разі перетворення ОП; в цьому випадку об'єднана або роз'єднана освітня програма розробляється і проходить затвердження як нова, а ті, що існували до цього, окремі освітні програми припиняють набір вступників; після закінчення навчання останнього курсу вже прийнятих здобувачів вищої освіти, ОП виключається з переліку ОП, що реалізуються Інститутом;
- за ініціативою Інституту, якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості ОП отримано висновки про низьку якість реалізованої ОП.

Рішення про виключення освітньої програми з числа ОП, що реалізуються Інститутом, приймає Вчена рада Інституту.

3.5. Особливості розроблення міждисциплінарних освітніх програм

Міждисциплінарні освітньо-наукові програми вищої освіти розробляються відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Переліку галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (далі – спеціальності, галузі), Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 лютого 2021 року № 128, вимог до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм, які передбачено затвердженими у встановленому порядку стандартами вищої освіти для рівнів магістра та доктора філософії.

Метою запровадження міждисциплінарних освітньо-наукових програм на вищих рівнях освіти є підготовка фахівців, які спроможні вирішувати комплексні проблеми в умовах невизначеності, забезпечувати подальший розвиток наукового знання.

Міждисциплінарна освітньо-наукова програма передбачає опанування знання, що знаходиться на межі галузей знань, спеціальностей та/або належить до кількох спеціальностей, які і визначають її предметну область. Інформація про відповідні галузі, спеціальності зазначається в документі про здобуту вищу освіту, що видається після успішного завершення програми, як елемент опису освітньої кваліфікації.

Зміст міждисциплінарної освітньої програми має відповідати предметній області, визначеній цими галузями, спеціальностями.

Програма вважається міждисциплінарною, якщо обсяг освітніх компонентів у кредитах європейської кредитної трансфернонакопичувальної

системи (ЄКТС), що може бути співвіднесений з відповідними спеціальностями (галузями), які визначають її предметну область, є приблизно однаковий. У випадку домінування одного з таких компонентів програма не вважається міждисциплінарною та має бути віднесена до відповідної спеціальності (галузі), а не вважати міждисциплінарною.

Міждисциплінарні освітньо-наукові програми можуть створюватись із залученням до предметної області будь-яких галузей та спеціальностей, крім тих, що містяться у Переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 22 травня 2020 року № 673, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 09 червня 2020 року за № 502/34785.

Міждисциплінарні освітньо-наукові програми проєктуються так, щоб забезпечити досягнення обраних основних результатів навчання з числа тих, які передбачено стандартами спеціальностей, що складають її предметну область, формування компетентностей згідно з відповідним кваліфікаційним рівнем Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», та присвоєння відповідного ступеня вищої освіти в міждисциплінарній області (без присвоєння ступенів вищої освіти за кожною зі спеціальностей, що визначають її предметну область).

Міждисциплінарні освітньо-наукові програми проєктуються так, що особи, які здобули освіту за цією програмою, користуються всіма професійними правами, визначеними законодавством з урахуванням міждисциплінарного характеру здобутої освіти, та академічними правами, передбаченими для осіб, які здобули освіту такого ж рівня за галузями і спеціальностями, що формують її предметну область.

У процесі затвердження міждисциплінарної освітньо-наукової програми вона погоджується науково-методичною радою Інституту.

Робоча група міждисциплінарної освітньо-наукової програми складається з науково-педагогічних працівників структурних підрозділів, задіяних у її проєктуванні. Гарант міждисциплінарної освітньо-наукової програми призначається наказом директора за поданням Вченої ради Інституту.

На другому (магістерському) та третьому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти можуть розроблятися міждисциплінарні освітньо-наукові програми за двома або трьома спеціальностями, що належать до однієї або різних галузей знань.

Для сприяння індивідуальній освітній траєкторії та реалізації права здобувача освіти на вибір навчальних дисциплін в рамках міждисциплінарної освітньо-наукової програми розробляються вибіркові освітні компоненти, виконання яких забезпечує покращення підготовки (підвищення рівня сформованості спеціальних (фахових) компетентностей) за однією зі спеціальностей, що визначають її предметну область, поглиблене ознайомлення з окремими вимірами міждисциплінарної області або її інтегрування з цілісною картиною світу, розвиток загальних компетентностей

науковця. Реалізація права здобувача освіти на вибір навчальних дисциплін має сприяти досягненню ним передбаченої освітньо-наукової програми інтегральної компетентності як узагальненого опису його кваліфікаційного рівня.

4. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ (УДОСКОНАЛЕННЯ) ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Порядок реалізації освітньої програми

Порядок реалізації освітньої програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу в Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік деканатом факультету разом із випусковою кафедрою (-ми) складається робочий навчальний план за кожною ОП.

В робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОП та зміст варіативної частини.

Проекти робочих навчальних планів погоджуються з начальником навчального відділу та затверджуються заступником директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи не пізніше ніж за 3 три місяці до початку навчального року.

4.2. Управління освітньою програмою

Управління освітньою програмою здійснюється на академічному та адміністративному рівні.

Адміністративне управління освітньою програмою

Адміністративне управління ОП здійснює деканат відповідного факультету, на якому вона реалізується.

До функцій адміністративного управління ОП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням ОП,
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення ОП в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних, інших загальних ресурсів факультету та Інституту,
- профорієнтаційна діяльність з потенційними вступниками ОП;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- рекомендації щодо складу державних екзаменаційних комісій;
- координація забезпечення якості освітньої програми, що реалізується на факультеті;
- організація проведення самообстеження освітньої програми;

Академічне управління освітньою програмою

На рівні окремої освітньої програми академічне управління здійснює гарант освітньої програми та група забезпечення спеціальності.

Завданнями академічного управління ОП є:

- 1) організація колегіальної роботи з реалізації освітньої програми, а

саае - методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу за ОП, включаючи впровадження програм навчальних дисциплін (модулів), проведення наукових та методичних семінарів, практик, підсумкових державних випробувань тощо;

2) здійснення контролю якості роботи викладачів програми;

3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти в зміст і технологію реалізації ОП;

4) взаємодія з науковими підрозділами Інституту та Університету з питань проєктної, дослідницької роботи, практики здобувачів вищої освіти освітньої програми.

5) виявлення здобувачів вищої освіти, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;

6) взаємодія з роботодавцями та випускниками ОП для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОП і якості підготовки випускників;

7) підготовка освітньої програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

Відповідно до п. 29 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», затверджених зі змінами Постановою Кабінету Міністрів України № 347 від 10 травня 2018р. склад групи забезпечення спеціальності повинен відповідати таким вимогам:

частка НПП, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, має становити не менше 20% загальної кількості членів групи забезпечення для рівня молодшого бакалавра, 50% - для рівня бакалавра, 60% - для рівня магістра, доктора філософії;

частка НПП, які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, має становити не менше 10% загальної кількості членів групи забезпечення для рівня бакалавра, 20% - для рівня магістра, 30% - для рівня доктора філософії.

Кількість членів групи забезпечення спеціальності є достатньою, якщо на одного її члена припадає не більше 30 здобувачів вищої освіти всіх рівнів, курсів та форм навчання з відповідної спеціальності (для дистанційної форми навчання не більше 60 здобувачів).

Рівень наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес за ОП, засвідчується виконанням не менше 4 видів та результатів з перелічених у п.30 Ліцензійних умов.

4.3. Моніторинг освітньої програми

Загальні положення щодо моніторингу ОП

З метою забезпечення якості ОП підлягають щорічному перегляду, який забезпечує факультет/навчально-науковий інститут, що реалізує певну ОП. Моніторинг ОП здійснюється робочою (проєктною) групою у взаємодії з навчально-методичним відділом та різними групами стейкхолдерів за підтримки відділу моніторингу якості вищої освіти.

Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів

є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами.

Проектна група має інформувати здобувачів вищої освіти і викладачів програми про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

Методологія моніторингу ОП

Моніторинг може проводитися в різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів.

Під час моніторингу використовуються диверсифіковані джерела інформації, зокрема:

- а) анкетування (опитування, інтерв'ювання) здобувачів вищої освіти;
- б) анкетування (опитування, інтерв'ювання) випускників;
- в) анкетування (опитування, інтерв'ювання) роботодавців;
- г) анкетування (опитування, інтерв'ювання) викладачів.

Анкета освітньої програми складається з основних критеріїв забезпечення якості освітніх програм. У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт. Про результати моніторингу повідомляється Вчена рада Інституту.

4.4. Основні критерії забезпечення якості освітніх програм.

Вимоги до освітньої програми та навчальних результатів:

- освітня програма виконується відповідно до плану розвитку Інституту; сприяє виконанню місії та досягнення цілей ГПМ;
- освітня програма враховує потреби ринку праці та цільової групи;
- освітня програма пов'язана з конкретною професією;
- назва освітньої програми узгоджується із змістом;
- методи навчання, що використовуються, і форма здобуття освіти, у тому числі обсяг самостійної роботи та виробничої практики, сприяють досягненню цілей освітньої програми;
- цілі і результати навчання за освітньою програмою сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання набутих компетентностей випускників цієї освітньої програми;
- цілі і результати навчання за освітньою програмою є адекватними і порівнюваними з результатами навчання даного рівня вищої освіти;
- цілі і результати навчання за освітньою програмою відповідають вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;
- практична робота (практика), що необхідна для досягнення результатів навчання забезпечує набуття і застосування здобувачами вищої освіти ефективних методів роботи;
- організація практики чітко регламентована, вимоги для її успішного

завершення визначені;

- здобувачам вищої освіти надається освіти надається методичний супровід та відповідне керівництво у професійному середовищі.

Розвиток освітньої програми та вимоги до викладачів програми:

- розвиток освітньої програми є безперервним процесом;
- до розвитку освітньої програми залучені здобувачі вищої освіти і роботодавці;
- члени викладацького складу ознайомлені з цілями освітньої програми та їхньої ролі в досягненні цих цілей;
- для усунення недоліків освітньої програми складається та реалізується відповідний план дій;
- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;
- кваліфікація викладачів програми відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- викладачі програми мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- викладачі програми беруть участь у дослідженнях і розробках;
- викладачі програми співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Інституту;
- система розвитку персоналу є ефективною: викладачі програми мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв'ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;
- запрошені викладачі (у тому числі із закордонних закладів вищої освіти) залучені до викладання у межах освітніх програм;
- викладачі програм регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза Інститутом та беруть участь у наукових заходах різних рівнів;
- кількість постійних викладачів визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів вищої освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання за ОП;
- склад викладачів програми за віком і відсоток молодих викладачів забезпечує стійкість викладання в Інституті;
- вимоги для вступників базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання даної освітньої програми;
- система консультування здобувачів вищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;
- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів вищої освіти, який підтримує їх розвиток;
- здобувачі вищої освіти залучені у процес прийняття рішень на різних інституційних рівнях;

Фінансові ресурси Інституту щодо реалізації освітньої програми:

- фінансові ресурси Інституту є достатніми для забезпечення реалізації та розвитку освітньої програми;
- фінансові ресурси Інституту є достатніми для підтримки розвитку викладачів програми;
- фінансові дані, що характеризують економічну стійкість, є доступними для громадськості.

Навчальне середовище Інституту:

- навчальне середовище включає всі приміщення, що необхідні для проведення навчання (аудиторії, спеціалізовані кабінети, ресурсні центри, читальні зали тощо);
- навчальне середовище має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів вищої освіти;
- навчальне середовище обладнане відповідно до сучасних вимог.

Перегляд (удосконалення) освітніх програм

Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації.

Оновлення ОП

Освітня програма може щорічно оновлюватися в частині всіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів.

Підставою для **оновлення ОП** можуть виступати:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та / або викладачів програми;
- результати моніторингу якості ОП;
- пропозиції учасників освітнього процесу на певній ОП;
- пропозиції випускників, роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і / або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми;
- результати зовнішнього оцінювання якості ОП, зокрема акредитація.

Оновлена ОП проходить обговорення та затвердження в порядку, визначеному цим Положенням.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

Якщо зібрана інформація показує розбіжність між передбаченим навантаженням і часом, який фактично необхідний більшості здобувачів вищої освіти для досягнення визначених результатів навчання, необхідно переглянути навчальне навантаження, кредити, результати навчання або заходи та методи навчання й викладання. Це може також потребувати перепроєктування освітньої програми та її освітніх компонентів. Перегляд необхідно виконати якомога швидше, не створюючи проблем для тих, хто в цей час навчається за програмою, і повідомити про це тих, хто брав участь у моніторингу, щоб сприяти безперервному зворотному зв'язку в Інституті.

Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу на повний курс навчання за освітньою програмою).

Підставою для розробки нових навчальних планів є:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;
- затвердження нових галузевих стандартів вищої освіти;
- внесення змін до циклу дисциплін загальної та професійної підготовки (за рішенням Міністерства освіти і науки України або Вченої ради Університету);

Модернізація ОП

Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може торкатися також мети (місії), програмних навчальних результатів ОП. Зміна виду освітньої програми також відноситься до модернізації. Особливим випадком модернізації ОП є включення в неї нових неформальних спеціалізацій.

Модернізація ОП може проводитися:

- з ініціативи керівництва Інституту / факультету, в разі незадовільних висновків про її якість в результаті самообстеження або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти;
- з ініціативи гаранта освітньої програми при відсутності набору вступників на ОП;
- при наявності висновків про недостатньо високу якість ОП за результатами різних процедур оцінки якості ОП;
- з ініціативи проектної групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.

Бажано залучення до модернізації освітніх програм представників ключових роботодавців, зовнішніх по відношенню до даної ОП експертів (як з професійної спільноти Інституту, так і незалежних).

Модернізована освітня програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін повинна пройти затвердження в порядку, передбаченому п. 3.3. цього Положення.

Повторне затвердження освітніх програм відбувається з ініціативи проектної групи або факультету, що реалізує таку ОП, в разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу ОП (складу дисциплін, практик і їх обсягу в кредитах ЄКТС) більш ніж на 50%.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Оформлення і подання ОП

Відомості про ОП розміщуються на корпоративному порталі (сайті) Інституту (forlan.org.ua), основним і найбільш повним за формою подання освітньої програми може бути сайт ОП.

Відповідальними за формування і зберігання паперових версій портфолію ОП, за повноту та своєчасність розміщення інформації на сайті Інституту є гарант ОП.

ДОДАТКИ

Додаток 1. Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	-
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	
Передумови	
Мова(и) викладання	
Термін дії освітньої програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 – Мета освітньої програми	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	
Орієнтація освітньої програми	
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	
Особливості програми	
4- Придатність випусників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	
Подальше навчання	
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	
Оцінювання	

Додаток 2. Перелік освітніх компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумковго контролю
1	2	3	4
	Обов'язкові компоненти ОП		
	Загальний обсяг обов'язкових компонент:	63	
	Вибіркові компоненти ОП		
	Загальний обсяг вибірових компонент:		
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		

Додаток 3.**МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДРОВІДНИМИ ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ВК 1.1.	ВК 1.2	ВК 1.3.	ВК 1.4.	ВК 1.5.	ВК 1.6.	ВК 1.7.	ВК 1.8.	ВК 2.1.
ПРН 1																		
ПРН 2																		
ПРН 3																		
ПРН 4																		
ПРН 5																		
ПРН 6																		
ПРН 7																		
ПРН 8																		
ПРН 9																		
ПРН10																		
ПРН11																		
ПРН12																		
ПРН13																		
ПРН14																		
ПРН15																		
ПРН16																		
ПРН17																		
ПРН18																		
ПРН19																		
ПРН20																		
ПРН21																		
ПРН22																		
ПРН23																		
ПРН24																		

Скорочення: ПРН – програмні результати навчання, ОК – обов’язкова компонента, ВК- вибіркова компонента

Додаток 4. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ВК 1.1.	ВК 1.2	ВК 1.3	ВК 1.4.	ВК 1.5.	ВК 1.6.	ВК 1.7.	ВК 1.8.	ВК 2.1.
ЗК 1																		
ЗК 2																		
ЗК 3																		
ЗК 4																		
ЗК 5																		
ЗК 6																		
ЗК 7																		
ЗК 8																		
ЗК 9																		
ЗК 10																		•
ЗК 11																		
ФК 1																		
ФК 2																		
ФК 3																		
ФК 4																		
ФК 5																		
ФК 6																		
ФК 7																		
ФК 8																		
ФК 9																		
ФК10																		
ФК11																		
ФК12																		
ФК13																		
ФК14																		

Скорочення: ЗК – загальні компетентності, ФК – фахові компетентності, ОК – обов’язкова компонента, ВК- вибіркова компонента

